

SLOVENSKI NAROD

Izbaja vsak dan popodne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič & Dln 2.—, do 100 vrst Dln 2.50, od 100 do 300 vrst & Dln 3.—, večji inserati petič vrsta Dln 4.—, Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Dln 12.—, za inozemstvo Dln 25.—, Rokopis se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — — — CELJE, Kocenova ulica 12. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Zadnje ure lausannske konference

Nemci so odklonili vse predloge in ponudbe — Zadnji poskusi Macdonalda, da bi preprečil neuspeh konference

Lausanne, 30. junija. Včerajšnji dan je bil usoden za lausannsko konferenco. Izkazalo se je, da je nemogoče doseči sporazum glede bodoče ureditve reparacijskega problema. Nemci so odklonili vse predloge, ki sta jih stavili Francija in Anglija. Po povratku Papena iz Berlina, kjer je imel Papen posvetovanja z vlado in s predsednikom republike, so Nemci pričeli popolnoma novo taktiko. Poprej je obstajala velika nada, da bo prišlo do zblizanja med Francijo in Anglijo ter da bo Nemčija pristala na koncesije, ki bi Franciji omogočale, da popusti glede reparacij do skrajnih mej, po povratku Papena pa so postali Nemci nepopravljivi na vsej črti ter stavili zahteve, ki se zde celo Macdonaldu popolnoma nesprejemljive.

V teku včerajšnjega dne so na posredovanja Macdonalda Nemci odgovorili, da zahtevajo razorožitev Francije do enake mere, kakor to določa Versailleska mirovna pogodba glede Nemčije. Ohenen naj bi Francija pristala na devalvacijo svoje valute, da bi se na ta način izenačila vrednost evropskih valut. Nemčija s svoje strani za to ne nudi nikakih koncesij, marveč samo obljuba, da bo vodila miroljubno politiko, ne da bi se kakorkoli obvezala ali dala kakor druge garancije. Te zahteve Nemčije so izzvale v konferenčnih krogih pravo konsternacijo in splošno vlado prepričanje, da je na tej osnovi nadaljevanje konference popolnoma nemogoče.

Pariz, 30. junija. Poročila jutranjih listov iz Lausanne so zelo pesimistična. Vsi listi govorijo o neuspehu konference in ostro kritizirajo postopanje Italije in Anglije. Za neuspeh razgovorov med francosko in nemško delegacijo pa dolže Hitlerja, ki je po mnenju francoskega tiska odločilno vplival na državnega kancelarja Papena, s katerim je imel ob priliki njegovega bivanja v Berlinu daljšo konferenco. Nemci so postali po povratku Papena iz Berlina docela drugačni in zdi se, kakor da ima opravka lausannska konferenca s popolnoma novimi ljudmi. Prav posebno pa kritizirajo pariški listi postopanje Italije, ki je storiла vse, da bi preprečila francosko-nemški sporazum, zavedajoč se, da bi ostala v tem primeru izolirana.

Pariz, 30. junija. Razpravljajo o dogodkih v Lausanni piše Saint Brice v »Journalu«, da je lausannska konferenca zopet v zagati, iz katere zaenkrat ni videti izhoda. Naglašajo pa, da se Franciji prav nič ne mudi, ne v reparacijskem, ne v razorožitvenem vprašanju. Jasno pa je tudi, da je trenutno reševanje teh problemov zelo težavno, ker v Nemčiji sedaj ni na krmilu vlada, ki bi mogla prevzeti odgovornost za rešitev teh problemov. Sedaj je položaj še bolj kompliciran, kajti Nemci ne morejo danes več sprejeti tega, kar so včeraj odklonili.

Lausannski dopisnik »Excelsiora« govori o lausannski konferenci kot o konferenci, ki bo trajala samo še par ur. Od te konference ni ničesar več pričakovati.

V »Echo de Paris« pravi Pertinax, da je že skrajni čas, da se zapro delavnice v Lausanni in Ženevi, ker od teh dveh s tolikimi nadami pričakovanih konferenc ni ničesar več pričakovati. Vse, kar se bo še govorilo in razpravljalo, bo mlatav prazne slame. Nemcem ni do sporazuma in to onemogoča vsak nadaljnji uspeh ene in druge konference.

Berlin, 30. junija. Današnji jutranji listi soglašajo v tem, da v Lausanni ni bil dosežen nikak napredek. Vse je ostalo tako, kakor je bilo pred otvoritvijo te konference. »Germania« piše, da je lausannska konferenca že končana. Razgovori se lahko še zavlečejo za dan, dva, toda od lausannske konference ni pričakovati nikakih pozitivnih uspehov.

London, 30. junija. Angleški tisk naglašajo, da preživlja lausannska konferenca najbolj kritične trenutke. Vendar pa vsi listi še vedno izražajo nado, da se konferenca ne bo razbila ter da bo naposled vendarle dosežen vsaj delni uspeh. Le »Times« podčrtava negotovost položaja ter pišejo, da bo imel neuspeh lausannske konference tragične posledice za ves svet, če bo ostala Nemčija še nadalje nepopravljiva. Angleški listi sicer vsi naglašajo, da je treba Nemčiji priznati primerne olajšave, a

tudi Nemčija mora doprinesiti svoje žrtve in pristati na rešitev vsega problema, ki bo zadovoljevala ne samo Nemčijo, marveč tudi njene upnike. Nemogoče je, da bi dolžnik sam diktiral vse pogoje.

Lausanne, 30. junija. Macdonald si še vedno prizadeva, da bi rešil lausannsko konferenco pred popolnim polomom. Sestavil je predlog, po katerem naj bi se države upnice odrekle svojim terjatvam do Nemčije, ki jih imajo po Youngovem načrtu. Nemčija s svoje strani pa naj bi pristala na to, da plača neko pavšalno vsoto, s katero bi enkrat za vselej pokrila vse svoje obveznosti. Zatrjuje se, da so države upnice že dale svoj pristanek na ta predlog in sedaj si Macdonald prizadeva prepričati nemško delegacijo o potrebi končnega sporazuma. Konferenčni urad, v katerem so

zastopniki vseh petih velesil, proučuje sedaj višino te pavšalne vsote. Ta znesek naj bi služil v prvi vrsti za pokritje obstoječih dolgov med posameznimi državami, tako da bi odpadel največji delež na Zedinjene države, če bi Zedinjene države ne pristale na brisanje vojnih dolgov. Znesek naj bi se naložil kot poseben fond pri banki za mednarodna plačila, med tem pa naj bi se pričela pogajanja z Ameriko, ki bi imela tako pred seboj enotno fronto vse Evrope. Nemška delegacija za enkrat še ni dala svojega pristanka, češ da mora poprej proučiti vse podrobnosti. Macdonald je v teku razgovorov s Papenom formuliral svoj predlog tako, da bi morala Nemčija plačati prvi obrok šele po dveh ali treh letih, tako da bi oproščena vseh plačil v tem času lahko obnovila svoje gospodarstvo.

Nemška vlada v službi Hitlerja

nova zasilna naredba ukinja vse prepovedi deželnih vlad, ki so naperjene proti Hitlerju — Silno ogorčenje po vsej Nemčiji

Berlin, 30. junija. Z veliko napetostjo pričakovana nova zasilna naredba je bila objavljena včeraj popoldne. Naredba se nanaša v prvi vrsti na spor, ki je nastal med državno vlado in nekaterimi deželnimi vladami glede ukinitve prepovedi nošnje uniform strankarskih vojaških organizacij. Nova naredba razveljavi vse prepovedi, ki so jih izdale deželne vlade v nasprotju z zadnjo zasilno naredbo ter določa, da je na ozemlju vse Nemčije nošnja uniform svobodna. Policijske oblasti posameznih dežel pa smejo pod gotovimi pogoji prepovedati v gotovem času zborovanja pod milim nebom, a to samo pod pogoji, ki jih bo določila državna vlada in ki bodo z zaupno okrožnico sporočeni vsem deželnim vladam. Nova zasilna naredba izrecno prepoveduje deželnim vladam izdajanje prepovedi nošnje uniform, ki bi bile v nasprotju z zasilno naredbo državne vlade, a vse prepovedi, ki so jih nekatere dežele, kakor Bavarska, Württemberg, Badenska in druge, izdale do sedaj, se z današnjim dnem razveljavljajo. Samo državno notranje mini-

strstvo sme za posamezne kraje ukiniti dovoljenje nošnje uniform in izdati časovno omejene prepovedi. Letaki in lepaki se smejo zapleniti samo v primeru, da pozivajo k nasilju ali k atentatom na posamezne državne funkcionarje.

Ta zasilna naredba, ki pomeni hud udarec južnonemškimi deželam, je izzvala v javnosti, ki ne simpatizira s Hitlerjem, veliko razburjenje. »Kölnische Volkszeitung« in »Vorwärts« sta objavila ostre komentarje, v katerih očitajo Papenovi vladi, da je popolnoma v službi Hitlerja ter da je prav za prav samo izvršilni organ Hitlerjevega generalnega štaba. Zaradi tega je državni notranji minister zahteval od pruskega notranjega ministra, naj oba lista takoj ustavi za pet dni, v ponovnem primeru pa naj sploh prepove nadaljnje izhajanje. Bavarska vlada je takoj po objavi te zasilne naredbe protestirala pri državni vladi in izjavila, da v interesu reda in mira na Bavarskem ne more pristati na ukinitve prepovedi nošnje uniform ter da vztraja pri tem, da ostane prepoved še nadalje v veljavi.

ODOL-zobna pasta
tudi pri največji moči, ki se jo more uporabljati pri čiščenju zob golovo ne načne zobne livine.

Dunajski lovci počastili spomin pok. dr. Erhartiča

Dunaj, 30. junija. AA. Smoči so imela dunajski lovski društva, ki jim je bil pok. Erhartič član, spominsko sejo. Predsednik zveze avstrijskih lovskih društev dr. Došan je imel pri ti priliki govor, v katerem je očrtal vrline pok. Erhartiča kot tovariša, človeka in lovca. Pok. Erhartič si je pridobil velike zaslugе tudi za zblizanje med avstrijskimi in jugoslovanskimi dru-

Tudi Amerika štedi

Washington, 30. junija. Senat in reprezentativna zbornica sta v zadnjem trenutku odobrili program štednje v državnem gospodarstvu, ki bo stopil v veljavo 1. julijem. Ta program določa med drugim, da morajo vsi državni uradniki dobiti na leto po en mesec brezplačnega dopusta. Onim uradnikom pa, ki bi bili nenadomestljivi, se znižajo njihovi prejemki za 8 do 20 odstotkov. Skupno z raznimi drugimi prihranki se bo moral kriti prihodnji letni državni proračun v znesku 2.9 milijard dolarjev.

Ameriški demokrati za ukinitvev prohibicije

Chicago, 30. junija. Odbor demokratskega kongresa, ki mu je bila poverjena sestava volilnega programa, je določil kot prvo točko tega programa ukinitvev prohibicije. Demokrati bodo šli v volilno borbo z geslom, da se mora v Ameriki zopet dovoliti svobodna prodaja vina in piva.

»Paul Doumer«

Pariz, 30. junija. AA. Novi francoski luksuzni parnik, ki ga spuste v morje v oktobru, se bo imenoval »Paul Doumer«.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 2274.82—2286.18, Berlin 1236.99—1247.79, Bruselj 733.50 do 737.44, Carib 1097.35—1102.25, London 202.77—204.37, New York 5612.88—5641.14, Pariz 231.28—232.50, Praga 166.67—167.63, Tret 296.36—298.76.

INOZEMSKA BORZA.

Carib: Pariz 20.17 in četrt, London 18.61 in pol, New York 513, Bruselj 71.37 in pol, Milan 26.14, Madrid 42.35, Amsterdam 207.27 in pol, Berlin 121.30, Sofija 8.72, Praga 14.19, Varna 67.68, Bukarešta 9.04.

Za ohranitev stare Ljubljane

Danes bo občinski svet razpravljal o važnem pravilniku za ohranitev stare Ljubljane

Ljubljana, 30. junija.

Popoldne bo občinski svet na svoji seji razpravljaj tudi o pravilniku, kako naj ohranimo lice stare Ljubljane in rešimo vsaj najvažnejše in najlepše spomenike, ki imajo pomen za našo zgodovino sploh, predvsem pa za zgodovino naše umetnosti. Dokler nimamo še državnega zakona za varstvo starin, je ta pravilnik za ohranitev stare Ljubljane silno važen, saj smo že mnogo znamenitosti brez potrebe podrli in uničili ter mesto oropali največjih znamenitosti. Tako je padel n. pr. tudi Knežji dvorec med Gosposko in Vegovo ulico in z njim smo Ljubljano oropali tudi prevažnega arhiva in bogate knjižnice Turjaških.

Moderna doba seveda zahteva svoje, vendar je pa razvoj mogoče spraviti v sklad s staro Ljubljano, kakršno so nemoteno in brez zakonov za zaščito starin izoblikovala stoletja. Brez takih zakonov so torej naši predniki ustvarili vrednote, ki jih danes občudujemo, cenimo in zato varujemo — in pa omejujemo svoboden razvoj z zakoni. Res je neločljivo našo stremženje in pomeni nezaupnico našim lastnim načelom, ki z njimi gledamo preteklost, vendar so pa zakoni iz spoštovanja pred deli preteklosti potrebni, ker je sedanjí razvoj, ki ga imenujemo tudi napredek, mnogo hitrejši kot je bil v minulih stoletjih. Korak današnjega časa je nagel, močan in brezobziren, da tudi podira in uničuje, kar mu je na poti, zato je pa potrebno, da ta korak skusamo usmeriti vsaj tako, da zaščitimo vsaj to, kar je rešiti mogoče. Baročna Ljubljana je podirala gotoko Ljubljano, druga polovica XIX. stoletja, zlasti pa potres, ki je zopet napravil prav mnogo škodo baročni Ljubljani, današnji čas naj pa zato spravi v sklad svoje zahteve s podedovanjem, seveda z naitankovitejšim taktom in spoštovanjem do podedovanega, ne da bi pri tem oviral napredek. Kar izpreminjamo ali podiramo, moramo nadomestiti z boljšim, da nas potomci ne bodo obsojali, kakor mi danes upravičeno obsojamo gospodarje Ljubljane zadnjih desetletij minulega stoletja in gospodarje popotresne Ljubljane. Zakon ne sme biti ovira moderni Ljubljani, pač pa v njeni korist, zato pa za njegovo izvajanje potrebujemo predvsem premisleka in takta. V prvi vrsti pa se pri sklepanju pravilnika ne smemo prenatigiti, da se ne zaletimo. Pravilnik mora povečati moč občine, ki naj sklepa od primera do primera, da ne bo trpela škode in ne bo oviran svoboden razvoj mesta.

Ravnatelj narodnega muzeja dr. Mal je na povabilo občine nasvetoval za varstvo arheoloških spomenikov, torej ostankov iz predzgodovinskih in zgodnjegozgodovinskih časov, t. j. predvsem za varstvo izkopin mere, ki so veljane že povsod drugod, in predlagal, naj občina pred izdajo stavbni dovoljenj konzultira vodstvo Narodnega muzeja, da parcelo strokovnjak preišče, če parcela leži na desni strani Gruberjevega kanala, kjer je bila tam, kjer je sedaj Botanični vrt, in v okolici, morda količarska naselbina, nadalje na Gradu ter v Kurji vasi, kjer so morda ostanki iz halštatske dobe in pa tam, kjer je stala stara Emona in imela svoja pokopališča, torej na Mirju in v Gradšču med Bleiweisovo, Emonsko cesto, Vegovo ulico in Rimeški zidom, na severu pa do kazine in do severnega zidu munskega vrta, nadalje pa ob Tržaški cesti, zlasti okrog tobakne tovarne in na Dunajski cesti severno od Pražakove ulice proti sv. Krištofu, kakih 200 m na obeh straneh ceste. Če bi navzlic preiskavi strokovnjakov lastnik naletel na najdbe, mora dovoliti, da muzej stavišče v določenem omejenem roku na svoje stroške preišče. Ta rok naj bi bil v pravilniku čim krajši, da ne bi zastajala dela!

V področju vse Ljubljane, torej ne samo v navedenih delih mesta, naj bi bili pa lastniki dolžni prijaviti vsako najdbo muzejski upravi, da jo eventualno pridobi za svoje zbirke z nakupom ali pa drugače. V kolikor je na takem prostoru pričakovati nadaljnjih predmetov, naj se zabrani vsako samolastno izkopavanje. To velja tudi za gradbene akcije mestne občine same, vendar se nam pa zdi, da direktor muzeja ni zahteval preveč, ker mestna občina snuje svoj muzej. Vodi različnih kopanj za stavbe so dolžni javiti vsako najdbo muzeja, po možnosti naj pa ustavijo delo, dokler ni teren raziskan. Zlasti ni možno v delavcem dovoljeno najdenih predmetov skrivati, še manj pa zavreči, kar se dolžni vsak že tako malomislno

objekt (novec, posoda itd.) ohraniti ter pokazati muzeju. Kar se celotnega predloga direktorja narodnega muzeja tiče, moramo še enkrat podčrtati pravice bodočega mestnega muzeja.

O zaščiti zgodovinskih spomenikov je pa na povabilo občine predložil mestnemu načelnstvu prav obširen in tudi utemeljen predlog banski spomeniški referent in spomeniški konservator dr. Franc Stele, ki ima za Ljubljano največje zasluge na tem polju.

Glede ohranitve celih delov mesta, naj se po njegovem predlogu proglasi celo ozemlje stare Ljubljane, kolikor je je bilo do konca 18. stoletja v mestnem ozidju, za zaščiteno, to je vse ozemlje gradu, staro mesto na desnem bregu Ljubljane od Karlovske ceste do Kerkovega trga in od bregov Ljubljane do pobočja grajskega hriba, dalje ozemlje starega mesta na levem bregu Ljubljane od njenih bregov do Emonske ceste in Vegove ulice ter od Kongresnega trga do Zoisove ceste. Vse ta del Ljubljane naj bi se vzdrževal in dopolnjeval v svojem dosedanjem značaju kot staro mesto. V ta namen je treba vzdrževati glavno višinsko črto stavb in tudi sedanjí način kritja streh in njih oblik, v principu naj se pa vzdržuje tudi sedanjí floris tega dela mesta. Enotni dvoranski značaj trgov v tem okviru, velikopoteznost ploskev in enostavna ritmika, ki jo je temu mestu dal barok, naj bodo mesta merodajna. Poenostavijo naj se v novejši dobi neprimerno nove fasadifane stare hiše in zopet podrede veliki liniji celote, a posebno važnost je treba posvetiti trgovskim izložbam in neokusnim izložbenim portalom.

»Jutro« je objavilo v svojem poročilu o tem vprašanju malo zmoto, ker trdi, naj bi Ljubljana poskrbela za enotno barvo fasad, česar pa dr. Stele seveda ne zahteva, pač pa želi samo, naj bi mestna gradbena oblast izdelala idealen načrt glede barvanja fasad in celo predlaga, naj bi to poenotenje izvedlo mesto samo ali ga pa omogočilo s podporami ali olajšavami posestnikom. Naša stara mesta so bila prav zelo pisana, kakor se spominjamo še Florjanske ulice in Poljanske ceste ter iz naših slikovitih malih mest. Tako živahno pstrre naj bi bile tudi ljubljanske stare male ulice, kakor n. pr. Hrenova, Rožna in Florjanska, pri tem naj pa omenimo, da je eden najslavnejših nemških arhitektov, namreč sam prof. Seidel s svojimi učenci pred vojno poslikal ves Obenamergerau z živimi barvami, da danes ta kraj tudi zaradi svoje slikovitosti slovi po vsem svetu.

Gradbena dovoljenja na ozemlju stare Ljubljane naj bi se izdajala po predhodnem soglasju s konservatorjem oziroma državno spomeniško upravo, razen tega pa naj mestna občina nastavi še posebnega arhitekta, ki bi se posvetil samo vprašanju ohranitve in estetske izpolnitve starega mesta. Kadar homo tako srečni, da homo imeli na magistratu takega strokovnjaka, nam pač ne bo treba več klicati na pomoč nadrejene oblasti, zato pa tudi to točko predloga pripravljamo občinskemu svetu v premislek.

Ker je že »Jutro« objavilo po dr. Steletu predlagano zaščiteno zono in imenovalo tudi nekaj poslopij, ne navajamo več podrobnosti, vendar smo pa mnenja, da bi se marsikatero poslopje lahko še izločilo iz tega seznama, da ne bo pozneje pritožb ali celo nepriljubljenih tožb, saj bi po tem načrtu noben gospodar več ne imel pravice prezidavati. Skonaj 60 hiš in spomenikov, ki naj bi bile kot umetnine deležne varstva, se nam zdi na tako ozemlje prostoru preti, nam zahteva, ker vsak star »gank« pač še ni taka znamenitost, da bi morali ohraniti prav vse, saj je vendar dosti, če očujemo najzanimivejše »ganke« predvsem v javnih zgradbah. O tem vprašanju naj torej še odloči posebna komisija, na vsak način naj pa občinski svet že drevi uvrsti v seznam tudi tako zvano »Wasserkasarno« na Karloviški cesti in izpopolni seznam platničnih spomenikov tudi z anglecem nad portalom gostilne »Pri Zvonu« na Krakovski nasipu in pa s takimimenovanim »kužnim znamenjem« na neki hiši v Krakovski ulici, predvsem pa z nekdanjo »Zlato ribo« v Ribji ulici, kjer je stanoval tudi Primož Trubar in ima prav zanimive grbe na pročelju. Nadalje pa dvomimo tudi, če je n. pr. rumaki zid v Nunki ulici res tako monumentalen in nenadomestljiv, da bi se ne smel ogniti nujni potrebi razvoja in napredka našega mesta.

Ante Gaber.

Jutri pride!

Stric iz Amerike

Hans Moser

Heinz Rühmann

Hans Junkermann

ELITNI KINO MATICA

Po dolini gradov

Naši in hrvatski fotoamaterji prirede v nedeljo zanimiv izlet po najlepših krajih Dolenjske

Novo mesto, 29. junija. Sanjavi dolenjski svet se bo prihodnjo nedeljo vznemirila. Prijetno presenečen bo stmel na stotine občudovalcev, ki bodo prihajali iz dveh smeri ter naperili nanj svoje topove. Pa brez škode zanj. Mesto nevarnega izstrelka iz topa bo smuknil vanj skozi stekleno njegovo žrelo košček dolenjske zemlje ter obstal na mlečni steni, ki bo pod spretnimi rokami rodila sadeže, da se jim bo divil svet. Posnetki dotlej nepoznanih lepot se bodo vsipali vanj in v dom se bodo čudili ljudje, kako je mogla vsa ta prelest ostati skrita in kako je mogla vsa ta krasota biti pozabljena.

Sto ljubljanskih in nad sto zagrebških fotoamaterjev poseti divno »Dolino gradov« ob bregovih širne Krke med tajinstvenimi Gorjanci, veselim goricami in temnim Rogom. Podjetna drogerija Gregorič v Ljubljani se ni strašila stroškov in dolge poti. Dovzetni njeni amaterji se niso zbal žrtve. Saj to ne bo prva njihova pot iz Ljubljane. Turjak. Polhov gradec so trofeje zmagovite Gregoričeve vojske.

In zdaj se spravi na dolenjske gradove. In strategično nastopa z zavetniki. Navdušeni zagrebški amaterji napolnijo pet velikih avtobusov. Novomeščani nočejo zaostati in tamošnja drogerija »Krkac« se priključi s svojimi amaterji in potem gorje vsem, ki jih bodo vzeli na piko! Neusmiljeno jih bodo prikazali svetu take, kakršni so v resnici. In to je sreča! Ne bo več dvomljivcev in nevernih Tomažev, ki so jim bili vsi popisi dolenjske zemlje le lepa govorica. Fotografski posnetki bodo tu, amaterski, neizumetničeni, in svet bo sodil, če smo pretiravali.

Kmalu po sedmi uri bo slovesen sprejem na prostornem trgu kraljeviča Petra v Novem mestu. Skalna dolenjska metropola si bo nadela svečano lice. Ogledali si bodo dragi gostje krive mestne ulice, vrtoglavi Breg, tihe kotičke ob Krki, ki tesno ovija

dolenjsko metropolo, iz Kapitelskega marofa bodo njihove kamere prvič arkale lepo tiho dolenjske prirode, prijatelji umetnosti pohite k slavni Tintorettovi sliki sv. Nikolaja v kapitelski cerkvi, na franciskanski porti bodo lahko otipali kameniti relief nekdanjega mogočnega poveljnika Vojaške granice, Ivana Lenkovića, onstran Krke bodo slikali grad Kamen, dom nestorja slovenskih politikov, dvornega svetnika Frana Suklje, njegovemu gradu nasproti pa mali konvent velike bolnice usmiljenih bratov, nekdanji gradič Pred malim mostkom, kjer je živel in preminul Primičeva Julija, nesmrtni Prešernov ideal. Počiva na bližnjem šmihelskem pokopališču. Na novo-meškem pa čaka vstajenja glasnik gorjanski lepot, Janez Trdina. V bližini se stoji hišica, kjer je živel toliko obetajoč pesnik Dragotin Kette.

Tako prostranega trga, kot je novomeški nima nobeno slovensko mesto. Nekdaj je bil obkrožen z arkadami. Lep je pogled s trga na grad Grm, kjer je zdaj kmetijska šola, znana širom domovine. Nudi kameri obilo hvalnih motivov.

Na spodnjem koncu trga so razstavljeni v izloženem oknu drogerije »Krkac« predmeti, ki jih je tujsko-prometno društvo v Novem mestu razpisalo kot nagrade za najboljša fotoamaterska dela s tega izleta. Drogerija sama je darovala drag fotografski aparat, urarska tvrdka Reitz budilko, keramična tovarna Klemenčič dve krasni vazi, trgovec Josip Kobe nahrbtnik in novomeški t. pr. društvo deset knjig »Dolenjska metropola Novo mesto«. Nagrade so še rabirajo. Priključile se bodo ljubljanskim in zagrebškim nagradam in naši amaterji bodo imeli lepo izbiro in dovolj prilike, da si pridobijo priznanje, dario in ime. Pogum trej!

V soboto pa opišemo pot, ki so jo začrtali prireditelji tega izredno zanimivega fotoamaterskega izleta.

nju se bo znova pokazalo, da se naše abstinentne vrste množijo, da postajamo dan za dan močnejši, številnejši in to kljub zaprekan in s skromnimi sredstvi, s katerimi se borimo za novo lepše življenje, ki ga v globinah svojih duš komaj čutimo.

Ono, kar je najvažnejše pri našem delu, je vagoja mladine v protialkoholnem duhu, predno je njen organizem prevzela mameča alkoholna strast. — Mladina, tu je treba nastaviti, tu nas čaka še mnogo dela, dasiravno smo vedno na tem do sedaj največ delali — kljub spanju, ki ga nam očitajo!

Borba med človekom in človekom, med narodom in narodom, med stremiljenji in stremiljenji, se bo končala le z zmago onega, ki bo svobodnejši, jačji, bistrejšega razuma in svežje pameti. Alkohol degenerira — alkohol zaslužuje — alkohol uničuje človeški razum!

Srečno pot vam borci! Ponesite na skrajni jug naše države naše pozdrave in sporočite, da smo mi vsi, ki stremimo za zboljšanjem življenjskih razmer, za odpravo suženjstva, za novo, lepše življenje — pripravljivi, da se združimo, ko nas pokliče čas, da izvojujemo svojo končno zmago — kongresu pa želimo najlepših in najpozitivnejših uspehov! S. K.

Proslava Vidovega dne

Ljubljana, 30. junija.

Ljubljana je zelo svečano proslavila Vidov dan. Po vsem mestu so plapolale državne trobojnice, simbol Ljubljane, naš pomorni grad, pa je bil na predvečer lepo razsvetljen. V splošnem pa delo, z ozirom na sedanjo dobo, ni počivalo in so bile vse trgovine odprte, tudi državni uradi so uradovili.

V stolnici, kjer je opravljal svečani rekvizem knezoškof dr. Gregor Rožman s številno asistenco, so se zbrali najvišji predstavniki civilnih in vojaških oblasti z banom dr. Marušičem in komandantom dravske divizije oblasti generalom Bogljubom Ličem na čelu. Cerkvenemu opravilu so prisostvovali župan dr. Puc, zastopniki vseh javnih uradov in korporacij, konzularni zbor, aktivni in rezervni oficirji ter zastopstvo SKJ. Istotako sta bili svečani liturgiji v pravoslavni kapeli in evangelijski cerkvi.

V bližnji okolici in po vaseh so razna nacionalna društva s krečvi proslavila Vidov dan.

Ljubljanske šole so priredile šolske akademije, na katerih se je mladina spominjala onih, ki so dali svoje življenje in kri za končno osvoboditev vseh Jugoslovencov. Na akademijah so bile poleg patriotskih govorov na sporedu tudi pevskie in druge glasbene točke, ki so prav dobro uspale. Za zaključek so bila učencem razdeljena spričevala, nakar se je mladina odpeljala domov na počitnice.

Izprejembe v organizaciji zdravstvenih občin

V zadnjem »Službenem listu« je objavljen razglas dr. banske uprave dravske banovine o zdravstvenih občinah. Ustanovljajo se v krajih, ki so po zakonu o izprejemah in dopolnitvah k zakonu o nazivu in razdelitvi krajevine na upravna območja prišli v področje dravske banovine, združene zdravstvene občine s sledečim obkrožen in sedežem za naznačeno skupino, v katero spadajo po višini potne povprečnine:

1. Črnomelj s sedežem v Črnomlju, ki ji pripadajo upravne občine Adlešiči, Butoraj, Črnomelj, Dobliče, Dragutci, Griblje, Kot, Loka, Petrova vas, Planina, Semič, Sinji vrh, Takčji vrh, Tonča gora, Tribučje, Vinica in Vinji vrh — II. krajevna skupina;

2. Metlika s sedežem v Metliki, ki ji pripadajo upravne občine Božjakovo, Črešnjevec, Drašiči, Gradac, Lokveča, Metlika, Podzemelj, Radovica in Suhor — III. krajevna skupina;

3. Stari trg pri Črnomlju s sedežem v Starem trgu, ki ji pripadajo upravne občine Čepče, Dol, Dolnja Podgora, Radenci in Stari trg — IV. krajevna skupina;

4. Strigova s sedežem v Strigovi, ki ji pripadajo upravni občini Dolnja Bistrica (srez Dolnja Lendava) in Kog II. krajevna skupina.

Izprejemina se pa čl. 2. točki 74 in 90 uredb o ustanovitvi zdravstvenih občin v področju dravske banovine v sledečem 1. sedež združene zdravstvene občine Velka (srez Maribor levi breg) se prenese iz Marije Snežne v Trate; 2. sedež združene zdravstvene občine Muretnici (srez Ptuj) se pa prenese iz Muretnic v Sv. Marijo niže Ptuja.

V smrt radi nesrečne ljubezni

Kranj, 29. junija.

Komaj 25-letna Anka Angela je bila usmrtjena v tekstilni tovarni »Jugoslovske« v Kranju. Bila je zelo prikupljiva znanost, čeprav je že dolgo bolela. Vedno je prosiла zdravnika, naj ji preskrbi kako pomoč. Končno se je posredilo zdravniku dr. E. Globokniku, da ji je izposloval pri bolniški blagajni trimesečno zdravljenje na otoku Rabu. Danes bi se morala odpeljati na morje.

Toda potroto Angelo je težko še nekaj drugega. Imela je fanta, ki je bil doma z Goranji Šave pri Kranju, s katerim sta se precej časa dobro razumela. Zadržne dni pa jo je začel zahemljati. Na krasni večer ga je celo videla, kako je šel z drugo na izprehod. Angelo je to tako zabolelo, da je pristopila k njima ter ju osmerjala in oklofuta. Toda kljub temu ni mogla prenesti fanzove nezvestobe. Ko se je več-

raj zjutraj vračala iz tovarne, jo je sosed nagovoril, a mu ni dala nobenega odgovora. Okrog desetih dopoldne so jo našli v njeni sobi obešeno. Stanovale je v eni izmed hiš v koloniji pod šmarjetno goro all pri treh križih. Gospodar je takoj poslal po uradnega zdravnika, ki je ugotovil smrt. Nato so jo odpeljali v mrtvašnico na šmarjinsko pokopališče.

Ljudem, ki so jo dobro poznali, je zelo žal za mladim in lepim dekletom. Čudili so se, da jo zdravljenje na Rabu nič ni veselilo in da je mislila samo na svojo nesrečno ljubezen.

Točna evidenca taks

Davčna uprava za mesto v Ljubljani razglasa:

Ministrstvo financ, davčni oddelek v Beogradu je s svojim odlokom z dne 5. junija 1932 št. 46.451/III odredilo sledeče:

Osebe pri vseh oblastih, katere prevzemajo došle spise, s katerimi se polaga kakšna taksa, oziroma mora plačati kakšna taksa v kolekih, morajo od 1. avgusta 1932 dalje na vsakem listu navesti: po kateri tarifi postavki in v kolikem iznosu je taksa plačana. V delovodnem protokolu, kamor se vpisujejo došli spisi, se mora pri vsakem listu označiti, po kateri tarifi postavki je taksa določena in v kolikem iznosu po posameznih tarifnih postavkah.

V slučajih, ko se pobira taksa šole naknadno, se mora na podlagi posebnega referata, ki mora biti vpisan v delovodni protokol, ugotoviti višina in vrsta naknadno plačane takse.

Iz delovnega protokola mora biti razvidno, koliko in po kateri tarifi postavki je bilo na vsakem posameznem listu takse v kolekih določeno.

Na osnovi teh zabeležb v delovodnem protokolu je sestaviti koncem meseca izkaz, iz katerega bo razvidno, koliko je bilo tekom meseca pobrano na takсах v kolekih po posameznih tarifnih postavkah.

Zavodi in ustanove, ki ne vodijo delovnega protokola, pa za gotova dela in posle zahtevajo takso za državo, morajo voditi evidenco na ta način, da bo iz nje razvidno, katerega dne in po kateri tarifi postavki je bila taksa v kolekih plačana, izkazem takse, ki se plačujejo na posebnih taksih monopoliziranih obratih.

Koncem vsakega meseca morajo zavodi in ustanove na podlagi te evidence sestaviti izkaz, koliko je bilo in po kateri tarifi postavki takse v kolekih pobrane tekom meseca.

Kadar se pobira takso za državo v gotovini, morajo vse oblasti, ki to takso pobirajo in zaračunavajo, bodisi po nalogu druge oblasti, bodisi da jo sami odmerjajo, sestaviti vsak mesec izkaz, iz katerega bo razvidno, koliko je bilo v preteklem mesecu in koliko po posameznih tarifnih postavkah takse v gotovini pobrane.

Mesečne izkaze je pošiljati do 10. vsakega meseca davčni upravi za mesto v Ljubljani. Le v slučaju, če je bila taksa v gotovini pobrana in odvadena davčni upravi, ni izkazati pobrane takse.

Sport

Motociklistične dirke na Ljubelju

Zelo veliko zanimanje vlada za II. gorsko hitrostno motociklistično dirko na Ljubelju, ki jo priredi MK Ilirija v Ljubljani v nedeljo, dne 3. julija. — Ker je Moto savez kraljevine Jugoslavije pri tej dirki razpisal tudi državno gorsko prvenstvo, je zanimanje naših motociklistov za to prireditev tem večje. Dalje je prijavljenih preko 40 dirkačev, med njimi znan avstrijski dirkač Hönel, Kramer, Trepetov iz dr. Zagrebčan Uroš, Štrban, Schildhabel so že te dni pridno trenirali na prosti. Tudi ljubljanci Šiška, Štarič, Mariborčan Cerić, Master in Kristan iz Kranja se pridno pripravljajo na resno borbo za gorsko prvenstvo. — Ljubel je najtežji gorski teren ne samo pri nas, lahko ga štejejo med najtežje gorske ceste v Evropi sploh. Stemine v zavojih dosežejo do 30 odst. tako da vozač sam ne veruje, če bo srečno došel na vrh. Tehnika motorja je tudi tukaj premagala najtežjo gorsko cesto.

MK Ilirija je kljub sedanjim težkim priklanam dirko najboljšje pripravila, krasna darila za zmagovalce so razstavljena pri trdnici Noblesse na Aleksandrovi cesti.

P. n. občinstvo se v ljudno opozarja, da se bo dirkalna proga (start pri baron Boronovi pristavi, cilj vrh Ljubelja) za promet zaprla točno ob 9., začetek dirke ob 10.

Dirka se vrši ob vsakem vremenu.

— Prva nočna tekma v Ljubljani, Rapid (Dunaj) : ASK Primorje. Igrišče ASK Primorje, Dunajska cesta, sobota 2. julija ob 20.30 uri pri električni razsvetljavi. Pred tekmo ob 19.30 naprej koncert železničarske godbe »Sloga«. Predprodaja tribunskih in ostalih sedežev v trgovini Ivančič, Prešernova ulica, in v trafiki Sever, Selenburgova ulica, v petek 1. julija in na dan tekme celodnevno. Avtopromet oskrbi od postajališča pred kavarno Evropa do igrišča ASK Primorja na Dunajski cesti trdnica Magister, pričenši z 19.30.

— Korotan (Kranj) : KAC (Klagenfurt) 3:3 (1:2). V nedeljo sta se v Kranju srečala renomirani KAC iz Celovca in domači SK Korotan. KAC je postavil skoro povsem kompletno I. moštvo, ki se je jako odlikovalo v tehniki, precizni kombinaciji in zelo dobri medsebojni povezanosti posameznih delov moštva. Gostje so predvsem v prvem polčasu domačine nekoliko nadkriljevali, toda ti so se kaj kmalu otresli prve »mednarodne trem« ter posebno v drugem polčasu zaigrali odločneje ter celo diktilali svoj tempo in vedno bolj pritiskali na izenačenje. Igra je postajala napeta in se stopnjevala od minute do minute ter je publika burno aplaudirala, ko so domačini sredi drugega polčasa po bliskovitem naletu desnega krila zabili najlepši gol dneva in tako izenačili. Moštvo je dalo to novega poguma in moč ter je po par minutah padel še tretji gol in so domačini še vodili s 3:2 a se je gostom posrečilo v predstavljeni minuti izenačiti. Obe moštvu sta bili disciplinirani in sta igrali zelo fair ter je publika dobro razpoložena odhajala z igrišča.

— »Sportni list«. V torek je izšla nova (17.) številka slovenskega športnega glasila z aktualno mnogostransko vsebino. List se dobi v vseh večjih trafikah, naslov uprave: Dunajska cesta 15 (»Evropac«).

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Cetrtek, 30. junija, katoličani. Spomin Pavla, Predslav, pravoslavni 17. junija.

DANAŠNJE PRIREDITVE
Kino Matica: Deviški Casanova.
Kino Ideal: Ameriška tragedija.
DEZURNE LEKARNE

Danes: Leustek, Resljeva cesta 1; Bohinec, Rimska cesta 24, in dr. Kmet, Dunajska cesta 41.

Zvočni kino IDEAL

Danes popoldne ob 4. in 9. uri premiera ameriškega filmskega umotvora režiserja Jos. v. Sternberga:

Ameriška tragedija

po slovitem romanu Theodorja Dreiserja. — Film, ki je zbudil mnogo duhov in o katerem je pisal več mesecev ves svetovni tisk!

Kronika dveh praznikov

Ljubljana, 30. junija.

Sele za oba praznika smo prav za prav spoznali, da smo sredi poletja. Po čemer-kavih dnevih, ko si moral z doma vedno oborožen z dežnikom, se je nobo zjasnilo in nam naklonilo dva vroča poletna dneva. Menda se sv. Peter na dan svojega praznika ni hotel zametati in je odgnal zator sivih megla ter dovolil solnčnim žarkom, da so razjasnili mračne obraze zemljanov. Ljubljancem seveda niso zamudili ugodne prilike, bližnji in daljni hribi so bili polni veselih gostov. V kopališču Ilirije, ob Ljubljanci, Sori, Savi in Gradaščici je mrgolelo na tisoče kopalcev — bala polni več moderna, nikdo ni hotel zamuditi prilike, da izpostavi svoje belo telo solnčnemu vplivu. Proti večeru so se vračali kopalki v mesto, marsikdo pa je imel po telesu pekoče, velike rdeče lise, ki so oznanjale, da moraš biti pri solnčenju skrajno previden.

Praznika nista bila brez raznih nesgod in nesreč. 7-letnega sina posestnika Šrečka Motnika iz Brešev je večeraj povozil neki motociklist in mu prizadel poškočbe na obrazu in nogah. V bližini tovarne za klet se je prestrašil konj, na katerem je jahala neka dama in podri na tla Francisko Muzlovč, 17-letno hčerko kovača iz Ljubljanske ulice v Mostah. Poškodovala se je na roki in nogi ter so jo prepeljali v bolnico. Tudi jahačica je padla s konja in si je zlomila ključnico, odpeljali so jo v garnizionsko bolnico. Večera dopoldne je padel na Ljubljanskem polju s kozoletca 9-letni sinček delavca Marjan Pečar, stanujoč Med hmeljniki in se močno poškodoval na levi nogi. Dječak Ivan Okorn z Ilovice je na Onjah padel s češnje in si zlomil desno roko. Hčerka prosvetnega delavca v Bohinjski Beli Upej Zora se je tako močno oparila z vrelim mlekom, da je morala iskati pomoči v bolnišnici.

Sokol

— Sokoleka župa Ljubljana. Sokolski vlak na vesokoleški zlet v Prago odhaja iz Ljubljane dne 1. julija t. l. ob 13.35 (el. kolodvor), voz preko Maribora in Graza in prispe v Prago dne 2. julija ob 10.40. Ta sokolski vlak, ki bo peljal vse sokolske župe dravske banovine, je označen s »Sok. 9.« Tehnični vodnik tega vlaka je Vrhovec Lojze, načelnik sokolske župe Ljubljana. Načelnstvo Sokolske župe Ljubljana bratsko poziva svoje članstvo, da bo pol ure pred odhodom vlaka zbrano že na kolodvoru. Takoj po vstopu v o pregled sokolskih krojev (narodnih nos) zategadelj pripravite kovečke za pregled čim vstopite. Nihče ne sme vstopiti v vlak prej, predno ni dalo vodstvo dovoljenja. Posebno pa opozarjamo vse članstvo, da med vožnjo ne izstopa brez dovoljenja, ker je odhod vlakov v vseh državah brez signalen. Vsakdo si mora na kolodvoru kupiti vozni listek do državne meje, katerega mora hraniti za povratek. Vsako državo mora napraviti točen polninski spisek svojih članov in članic, ki potujejo s sokolskim vlakom v Prago, katerega je treba oddati vodstvu vlaka.

Šah

— Vsem šahistom - turistom! Šahovski odsek »Svobode« na Jesenicah sporoča vsem, ki so se prijavili in ki so se nameravali prijaviti k šahovskemu turnirju na prostem na Golici dne 29. t. m., da se zaradi želje večine udeležencev in zaradi nepredvidenih tehničnih težkoč (zaposelitve na tla itd.) ta šahovski turnir preloži in se vrši nepreklicno v dneh 14. in 15. avgusta. Podrobnosti bomo pravočasno javili. Prosimo najboljših priprav za turnir. S šahovskim pozdravom! Pripravljalni odbor Šahovskega odseka »Svobode« Jesenice.

ROZA IN TRNJE

Ko je Milton oslepel, se je tretjič oženil. Vzel je zelo lepo, toda vrtoglavo in sitno ženo. Lord Buckingham je dejal nekoč v šali, da je gospa Miltonova rožslavni pesnik je pa pomnilni kislo: — Žal ne morem soditi po barvi, temveč samo po trnju.

Zborovanje okoliških gostilničarjev

Tudi gostilničarje tarejo težke razmere — Premalo se upoštevajo njihovi interesi

Ljubljana, 30. junija.

Dopoldne so se zbrali okoliški gostilničarji v Kavčičevi gostilni na Privozu na 22. rednem običnem zboru svoje zadrge. Zborovanje je vodil načelnik g. J. Jesih, ki je pozdravil navzoče in zastopnika ZTOI dr. Koceta.

Tajnik g. Pintar je prečital zapisnik zadnjega rednega običnega zbora, nakar je podal poročilo o delovanju zadruge v preteklem letu. Iz poročila je razvidno, da tudi gostilničarjem niso prizanesli slabi časi, ter da se morajo trdo boriti za obstoj. Zdruga je imela zato še temveč dela v preteklem letu. Intenzivno se je zavzemala za ogrožene interese gostilničarskega stanu. Neštetočrat je intervenirala na pristojnih mestih, vlagala prošnje in pritožbe. Glede na sklep lanskega običnega zbora o točenju alkoholnih pišč po trgovinskih obratih se je pritoževala na sresko načelstvo in finančno upravo, vendar ni mogla povsem zadosti šummarjev. Sedanji pavšalni način pobiranja trošarin je za male obrate naravno neustojljivo. Prej se je zadruga zavzemala, da naj bo manj gostin, pa tiste dobre, zdaj se pa mora zavzeti za male obrate proti previsokim taksam, sicer bodo propadli.

Na lanskem običnem zboru so podali interpelacijo o povrnitvi naplačane banske trošarine, o čimer je upravno sodišče razsodilo, da je naziranje banske uprave pravilno ter je smatrati bansko odredbo za zakon, ne pa za določbo. Povrnitve naplačanih torej gostilničarji ne morejo zahtevati.

Zdruga se je nadalje zavzemala za uvedbo enotne policijske ure, toda brez uspeha, pritožila se je zoper uvažanje vina po železniških, intervenirala je tudi glede točenja alkoholnih pišč pod vejo, potegovala se je z zadrugami člani z Viča za znižanje cene električnemu toku. Ljubljana računa gostilničarjem 6 Din za KWh, Maribor pa 3 Din.

Širši odborovi se sta bili dve, na katerih so sklepali o podlitvah krajevnih pravnic ter o prošnji za otvoritev novih gostilniških obratov. Manj važne prošnje je reševalo načelstvo samo. Teh prošnje je bilo za podelitev krajevnih pravnic 14, rešenih 5, ostale pa odklonjene. Prošenj za točilne pravice je bilo vloženih 23, odklonjenih 13. Usposobljenostnih spričeval je bilo izdanih 18, pristopilo je 22 novih članov. Zadruga šteje 320 članov in je najmočnejša v banovini. Vajencev ima prijavljenih 55. Vložni zapisnik izkazuje 357 vlog.

Poročilo so zborovalci sprejeli brez ugovorov, nakar je g. Pintar se poročal o imovinskem stanju zadruge. Dohodkov je Din 21.502, izdatkov pa Din 15.250, prebitke znaša torej nad 6000 Din, kar dokazuje, da je zadruga dobro gospodarila kljub slabi časom. Pregledovalec računov je predlagal, naj zborovalci izrečejo absolutorij odboru, ki so ga sprejeli soglasno. Sklenili

so, da ostane članarina tudi v bodoče 40 Din na leto.

Načelnik se je zahvalil za dolgoletno zupanje ter predlagal, da si naj izvolijo drugega načelnika. Z odobravanjem je bil izvoljen za načelnika g. Fr. Šušteršič, za podnačelnika pa g. Rus I. Soglasno je bil izvoljen tudi ostali odbor gg.: Kuhar, Jesih, Ogrin, Anžič, Mrhar, Medved, Marenčič, Ramovš, Magister, Kramer, Grad in Javornik; namestniki Pirnat, Suhadolc, Brečelj, Kratki, Selan in Jeriha. V nadzorni odbor so pa bili izvoljeni: Mercina, Anžur in Gerbec.

G. Pintar je prečital še zapisnik ustanovnega običnega zbora, ki je bil 3. VIII. 1909 v Mestnem domu, spominjajoč se prvih delavcev zadruge, ki jih je zdaj le malo med živimi. Prvi načelnik je bil g. Vinko Ogorelec iz škofije, podnačelnik pa J. Jesih z Rudnika.

Zastopnik ZTOI se je zahvalil načelniku za pozdrav in novozvoljenemu čestitk k izvolitvi. Naglašal je, da je gostilničarski stan najvažnejša panoga obrti, česar se je vedno tudi zavedala naša zbornica. V banovini je čez 5000 gostilničarjev. Zbornica se je vedno zavzemala za interese gostilničarstva in zavedajo se, da ni prav, da spadajo gostilničarji po novem obrtnem zakonu med trgovce. Kmalu bo ustanovljen v zbornici poseben tujsko-prometni odsek, ki bo ščitil njihove interese. Skrbel bo, da se bo poživljal tujski promet pri nas. Prilike kažejo, da bo treba novi trošarinski zakon novelizirati, na vsak način je treba odpraviti zlorabe novega zakona, ki so tako pogoste.

Pri razmotitvi so zborovalci živahno razpravljali o perečih stanovskih zadevah. Zborovanje je poteklo v najlepši slogi.

Danes odhod

Ljubljana, 30. junija.

Opomba: Oficialni naziv društva »Mestno središče« trezne mladine in ne krajevno središče.

Z današnjim večernim brzovlakom ob 20. uri odpotuje delegacija društva »Treznost«, kakor tudi »Trezne mladine« na jugoslovanski treznostni kongres, ki se bo vršil v dneh 2., 3., 4. in 5. julija na Cetinju. Treznostna ideja je pri nas že precej stara, a na trdne temelje je bila postavljena šele v letu 1925, oziroma 1926, ko je bilo v Ljubljani po g. dr. Miklu ustanovljeno društvo »Treznost« in pa »Mestno središče« trezne mladine. Do tega časa se je propagirala le zmernost. In če je abstinentno gibanje pri nas rodilo kaj pozitivnega, se je to zgodilo le, ker so se abstinentne organizacije postavile na radikalno bazo — propaganda in gojitev popolne abstinence.

Na jugoslovanskem kongresu na Cetinju

Mie d' Aghonnes:

Dustolovke

Roman

— Če je tako, pa poskusim, — je odgovorila Georgetta. — Toda za tako veliko zadevo bi bilo treba, da ostane z njim sama, a vi veste, da se tega norca zelo bojim.

— Drago dete, objubi mu vse, kar ti pride na misel. Morda bo že omehčan, če mu namigneš na svoje telesne čare, na ljubavno opojnost, ki gotovo že močno hrepeni po nji. Reci mu, da prideš ponj, da hočeš živeti z njim navzlic njegovi blaznosti, da ga ljubiš, da si brez njega žalostna in upavana. Skratka, ti si njegova žena in to zahtuje. Brat te spremlja k tvojemu domu.

Roger je prišel pred deseto uro. Naročila sta kočijo in se odpeljala v norišnico. Gospa de Marillac ni bila pozabila dati sinu stekleničico, ki jo je tako spretno napolnila s pobarvano vodo, da grof ne bo vedel, kaj so mu podtaknili. Tako je namreč zadrževala gospa de Marillac svojemu sinu, ko mu je izročala stekleničico.

Ko sta Georgetta in njen brat vstopila v Mauricovo celico, je sedel grof za mizo. Tako ranega poseta ni pričakoval. S komolci je bil naslonjen na stol in njegova težka glava, utrujena po sinem duševnem naporu, je počivala v njegovih dlaneh. Neprestano se je skušal prepričati, da se mu ni zmešalo.

Njegove misli so bile vedno mračnejše. Gospa de Marillac se ni zmotila, grof je začel dvomiti o sebi. Georgetta ni sedla takoj po prihodu, ker so se ji tresle noge. Ni bila rojena za borbo in bala se je pogovora z možem.

Roger je spregovoril prvi. Vprašal je Mauricea, kaj je novega. Potem je pa zadržal smehljaj, ki bi bil izdal grofu de Cizeretu njegovo sleparijo, in mu izročil stekleničico z mortijem, ki si ga je grof tako zelo želel.

— Dragi prijatelji, — je dejala Georgetta, — zdi se mi, da ste zelo utrujeni. Ali želite, da bi prišla večkrat in ostala dolgo pri vas? Če želite, storim to prav rada. Skrbim me vaše zdravje in... pri tej priliki bi vam rada povedala nekaj zelo zaupljivega. — Prisiljeno se je nasmehnila in nadaljevala: — Zato bom prosila brata, naj me počaka v salonu.

Maurice se je ozrl na svojo ženo s čudnim izrazom na obrazu. Vprašal se je v duhu, kaj neki bi Georgetta rada, da je naenkrat tako prijazna in celo nežna.

Ljubi Maurice, — je dejala prijazno in priključivo, čim je Roger odšel, — ne morem vam povedati, kako žalost-

na in nesrečna sem, odkar je naju vaše zdravje ločilo. Vidim, da se ne počutite dobro. Kaj nimate tu dobre potrebe?...

— Hvala, godi se mi zelo dobro, — je odgovoril Maurice.

Georgetta je nadaljevala:

— Dragi prijatelji, tolikokrat ste mi zadrževali, da bi bili nesrečni, če bi ostala po vaši smrti siromašna na tem svetu, ki ste me bili v njem obdali s tolikim blagostanjem in razkošjem, da sem prišla pogovoriti se z vami o tem.

— Govoriti z vami o trgovskih zadevah, Georgetta, in še v takem položaju, v kakršnem sem, to se mi zdi malo čudno, — je odgovoril Maurice.

— Saj veste, Maurice, da človek ne more reči: Živel bom tako in tako dolgo, živ bom jutri, ker sem živ danes. Žal sem brez premoženja in prihajam vprašat vas, ali se vam ne zdi pametno in pravično, da bi napravili oporoko v mojo korist.

— Oho, torej ste že mislili na mojo oporoko? — je vprašal Maurice, ki mu je bil postal pogled ledeno hladen. — Tega pa res nisem pričakoval od vas, Georgetta!

— Kaj hočete, ljubi prijatelj? Ker je bodočnost v božjih in ne v naših rokah, zakaj bi ne spravili tega v red, da bom preskrbljena za bodočnost za primer, da ostanem sama na svetu?...

— Povedati vam moram, da je moja oporoka že davno napisana, — je odgovoril Maurice.

— Oho, od kdaj pa? — je vprašala Georgetta hitro.

— O, že več let je tega.

— In zapustili ste mi vse, kajne, da ne bom trpela pomanjkanja? Saj bi vam morala biti neznosna že misel, da bi ostala po vaši smrti brez sredstev.

— Ne, tega nisem storil, gospa grofica de Cizeret. Ker ste se dotaknili vprašanja, ki vas kaže v docela novi luči, vam moram povedati nekaj, kar morate vsaj enkrat slišati...

— Kaj, da mi niste vsega zapustili? — je vprašala Georgetta presenečeno in ogorčeno obenem. — Saj ste vendar vedeli, da potrebujem denar. Ah, bože moj! — je vzključila, — kako sebično so možiki, kako malo mislijo na ženo, ki so jo vzeli. Ah, to je grozno! Če ste hoteli tako ravnati, ko ste me snubili, bi me ne bili smeli vzeti. Hvala bogu, saj bi bila takrat našla mnogo boljše moža od vas. Toda ljubila sem vas, da, žalobno, da sem vas ljubila, povedala sem vam to, ponavljam vam to, še vedno vas ljubim in nikoli vas ne bom nehala ljubiti. Ne bodite torej nevhvaležni, dragi moj, in dajte mi vse, kar imate. Sicer imam pa pravico zahtevati od vas premoženje. Kaj vam nisem dala vsega, kar sem imela?

Tisti hip Maurice ni več dvomil o svojem razumu, dobro je čutil, da ni blazen. Vedel je pa tudi, da je Georgetta pretkana in da njen pohlep po

denarju ne pozna nobene meje; zato se mu je zastudila, z njo vred pa tudi življenje. Videl je, da je njegovo življenje za vedno uničeno in njegovo srce stirilo.

Od tega trenutka je bil grof de Cizeret hladno, toda popolnoma in brez obojice odločen.

Njegovo ranjeno srce je kazalo samo odpor in stud. Kjer je sanjal nekoč tako krasne sanje o ljubezni, tam sta mu ostali samo smrt in sramota.

Te misli so mu zarotile po glavi naglo in jasno.

Tedaj je stopil h Georgetti in ji zašepetal, da bi ne slišali pazniki:

— Georgetta, res se je približala ura, ko moram napraviti svojo oporoko in vi boste prva, ki bi slišala mojo moralno oporoko; a v nji vam pripada velik delež, to vam prisegam. Potem pa preideva k drugi oporoki, če bova imela dovolj časa.

— Ko sva se vzela, Georgetta, — je nadaljeval Maurice, — sem vas blazno ljubil. Naglašam to besedo, da ne boste mislili, da se bojim izgovoriti jo. Sem pri zdravi pameti, kar tudi sami dobro veste, Georgetta. Vi in vaša mati sta krivi, da sem tu, v celici umobolnice. Morali ste zakriviti ta zločin, da ste imeli proste roke pri izbiri ljubčka po svojem okusu, po svojem pohlepu po denarju. Hoteli ste se polastiti tudi mojega premoženja, da bi lahko brezskrbno živeli. Ko sem se z vami oženil, sem vam pripisoval lastnosti, ki jih niste nikoli imeli, vrline, ki jih niti po imenu niste poznali. Rojeni ste bili kot deklina, gospa grofica, kot deklina v pravem pomenu besede. Vaša mati je pa v polni meri poskrbela, da ste postali pustolovka prve vrste.

Georgetta se je vsa tresla in sicer ne od strahu pred Mauricovo blaznostjo, ker je dobro vedela, da je njen mož pri zdravi pameti, temveč od jeze in ogorčenja nad težkimi žalitvami, ki jih je bil izrekel grof. Izraz »deklina« ji je zvenel v ušesih in ogorčenje ji je poznalo vso kri v glavo. Deklina!... Bodoča knežinja!... Od jeze se je vsa tresla.

Georgetta se je vsa tresla in sicer ne od strahu pred Mauricovo blaznostjo, ker je dobro vedela, da je njen mož pri zdravi pameti, temveč od jeze in ogorčenja nad težkimi žalitvami, ki jih je bil izrekel grof. Izraz »deklina« ji je zvenel v ušesih in ogorčenje ji je poznalo vso kri v glavo. Deklina!... Bodoča knežinja!... Od jeze se je vsa tresla.

Najboljše, najtrajnejše, zato nasenečel

Zagoneten umor na Duna

Mrtvega so našli 10 letnega dečka — Preiskava ie doglala, da gre za umor iz naslade

Že v ponedeljek smo kratko zabeležili vest, da je dunajska javnost zopet pod vtisom strašnega zločina. Komaj se je pleglo razburjenje in ogorčenje nad morilcem trgovca z dežniki Wagnerja, že je bil odkrit nov zločin, ki prča, kako globoko je padla morala na Dunaju. Gre za umor siromašnega 10-letnega dečka Friedricha Petra, ki so ga našli v nedeljo opoldne mrtvega na smetišču v eni izmed prometnejših dunajskih ulic. Komisija je ugotovila, da je bil deček najprej oskrnjen, potem pa umorjen. Gre torej za umor iz naslade. Dečkova mati pripoveduje, da je bil sin v soboto do večera doma, ko je pa zaslísal na bližnjem igrišču, kjer se je vršila nogometna tekma, navdušeno ploskanje občinstva, je prosil mater, naj mu dovoli oditi na igrišče. Hitro je še povečerjal, potem je pa odšel proti igrišču in mati ga ni več videla.

Ker ga ob 11. še ni bilo domov, ga je odšla mati iskat in obvestila je bližnjo policijsko stražnico. Sirota je takoj slutila, da se je sinčku pripetilo nekaj strašnega. Skoraj istočasno, ko se je mati obrnila na policijo, je prišla vest, da so našli dečkovo truplo na smetišču. Policija je takoj uvedla strogo preiskavo in zaslíšala najprej več otrok, ki so izpovedali, da so videli malega Fritzja z nekim neznancem okrog 9. zvečer, torej že po nogometni tekmi. Deček je hodil v 4. razred ljudske šole in bil zelo marljiv in nadarjen. Policija je zaslíšala več njegovih sošolcev, toda njihove izpovedbe so za preiskavo brez pomembne. Neki deček, ki stanuje blizu kraja, kjer so našli truplo, je izpovedal, da je zaslíšal okrog 11. ponoči obupne klice na pomoč.

Policija napenja vse sile, da bi izsledila morilca, toda njeno prizadevanje še ni doseglo zaželjenega uspeha. Vse kaže, da je morilec ubil dečka s kamnom. Blizu smetišča, kjer je ležalo dečkovo truplo, so namreč našli okrogel kamen, ki so se ga držali lasje. Stanovanci hiš v bližini sportnih igrišč pripovedujejo, da prireajo homoseksualci ob vsaki večji sportni prireditvi po temnih potih okrog igrišč orgije. Te govorice so seveda močno pretirane, res je pa, da se homoseksualci radi potikajo okrog sportnih igrišč, kjer se najlažje seznanijo z mladino. Dečki se zelo radi prijavajo k blagajnam in vzhodam na igrišču, da si izprosijo nekaj drobiža za stojšče. Seveda policija teh fantičev ne more zaslíšati, ker se večinoma med seboj niti ne poznajo in ker bi se preiskava preveč zavlekla.

Preiskava je toliko napredovala, da je padel sum na nekega moškega, ki se je potikal v soboto in v nedeljo okrog

igrišča in skušal fotografirati vsakega dečka, ki ga je srečal. Policija išče zdaj tega moža in upa, da bo preiskava znatno napredovala, čim ga najde. Seveda je pa še vprašanje, če ga bo sploh našla, ker je zaenkrat brez sledu izginil.

Samo še danes

Buster Keaton

v smeha polni burki

„Deviški Casanova“

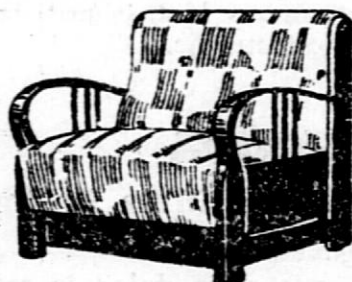
Predstave ob 4. 148 in 914.

Elitni kino Matica

Velblodova osveta

Splošno prevladuje mnenje, da spajajo velblodi med najneumnejše živali, kar pa ni res. Včasih znajo velblodi zelo logično misliti in izvajati konsekvence iz ravnanja človeka ali druge živali. Tako je v Indiji razumen velblod kruto kaznoval svojega gospodarja Dalipa Singha. Mož je imel navado privezovati velbloda tako, da se ni mogel nikamor ganiti. Nekaj časa je velblod to očitno kršitev osebnosti svobode mirno trpel, ko mu pa gospodar le ni privoščil, da bi se v prostem času izprehodil in pretegnil utrujene ude, se je razjezil nanj in postal naenkrat trmast. Gospodar ga je moral slednjič privezati na zelo kratko vrv, misleč, da bo trmasto žival ukrotil. To se mu pa ni posrečilo, čeprav je nekada dne že kazalo, da je postal velblod krotak.

Velblod je postal naenkrat krotak in o trmi ni bilo več duha ne sluha. Gospodar je mislil, da je nastopil najugodnejši trenutek, ko lahko zopet zajaha velbloda. Odvezal ga je, zlezal na njegov hrbet, pa se ni več vrnil. Našli so ga drugi dan mrtvega, zadušenega. Ko so pregledali njegovo truplo, so opazili na nogi rano, sledove velblodovih zob. Najbrž se je velblod v najhujšem diru nenadoma ustavil, okrenil glavo in ugriznil gospodarja v nogo. Gospodar se je tako ustrašil, da je padel z velbloda, razjarjena žival je pa legla nanj, da se je zadušil.

Kako se veselim noči

ko bom spal na mehku, udobnem spalnem fotelju, ki sem ga kupil pri tvrdki

Franc Jager

Telefon 20-42

tapetnik, Sv. Petra nasip št. 29.

Razpis

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani razpisuje oddajo zidarskih, težaških in železobetonskih del za zgradbo stanovanjske in trgovske hiše v Hrvojevi in Novi ulici v Splitu.

Načrti in proračuni se dobe pri centrali v Ljubljani in pri poslovnici Pokojninskega zavoda v Splitu od 4. julija dalje za 100 Din.

Oferte je vložiti v zapečatenem ovoju do 20. julija pri centrali Pokojninskega zavoda v Ljubljani, Gledališka ulica 8.

Pokojninski zavod
za nameščence v Ljubljani

ŠPEDICIJA TURK

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih pošilk, in to hitro, skrbno in po najnižji tarifi. Revizija pravičnega zaračunavanja carine po njej deklariranega blaga in vse informacije brezplačno.

Telefon Interurban št. 2157.

PREVAŽANJE

vsakovrstnega blaga, bodisi kuriva, strojev, selitve itd. v Ljubljani in izven Ljubljane z vozovi na konjal - uprego kakor tudi s tremi najmodernejšimi avtomobili po dve, tri in sedem ton nosilnosti.

Telefon Interurban št. 2157.

LJUBLJANA Masarykova c. 9 (nasproti carinarnici) prevzema

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakko! - Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo. Najmanjši oglas 5-

STANOVANJA

»ZVEZDA«
Če se niste dogovorili, da se plača odškodnina v denarju za slučaj, da stanovanje sami zapustite, ne morete prisiliti hišnega gospodarja, da Vam tako odškodnino plača. 2608

MEBLOVANO SOBO
(ali prazno), s posebnim vzhodom oddam takoj. Krmelj, šivilja, Moste pri Mladinskem domu. 2601

DVOSOBNO STANOVANJE
solčno, z vsemi pritliklinami oddam takoj. Krmelj, šivilja, Moste, pri Mladinskem domu. 2602

STANOVANJE
dvo- ali trisobno, s pritliklinami išče stalna stranka v stari ali novi hiši. Vselitev 1. avgusta. Ponudbe na upravo Slovenskega Naroda pod »Snažna stranka 2605«.

NEPREMIČNINE

LESENO BARAKO
dvoetensko ceno proda P. Škarf, vulkaniziranje gumijs in mehanična delavnica, Ljubljana, Rimska cesta 11. 2600

RAZNO

ČEVLJI
NA OBROKE
»TEMPO«, Gledališka ulica 4 (nasproti operi).

NAROČAJTE ČEVLJE
po meri pri Peternehi. Novi trg-Breg št. 1. 60/T

NOGAVICE
damske svile, perilo
SRAJCE
LJUDEVIT GLUHAR
Gospodstva 16 (pri Levu) 56/T

GRAMOFONSKÉ PLOŠČE

PO 1.— Din
posojuje »slagere, Aleksandrova cesta 4 (pasaža »Viktoria« palače) 70/T

Najcenejši nakup!
KONFEKCIJA — MODA
ANTON PRESKER,
Ljubljana, Sv. Petra c. 14 22/T

SOBOSLIKARSKA

plekarska in vsa v to stroko spadajoča dela po najmodernejših vzorcih solidno in konkurenčno izvršuje JOSIP MARN, d. z o. z., LJUBLJANA, Dunajska cesta 9. Telefon 30-68.

SLUŽBE

TRGOV. POMOČNIKA
mešane stroke, večtega aranžiranja izložb, z znanjem nemščine, agilnega, resnega, sprejme za manufakturni oddelek P. Koren, preje šterk, Črnomelj. 2606

SOBOSLIKARJI IN LICARJI
samo trezni in prvovrstne moči, ki reflektirajo na stalno zaposlenje, naj se pisмено javijo z navedbo sposobnosti in zahtevno plačo od ure na naslov: Prvi karlovački pismoslik, atelier D. Mataković, Karlovač. 2607

Umrli je po kratki in mučni bolezni, predviden s tolažili sv. vere, naš dobri, zlati oče in tast, gospod

Ivan Šuštar

mizarski mojster

Pogreb nepozabnega bo v četrtek, dne 30. junija ob 4. uri iz hiše žalosti, Društva na ulici št. 4, Moste, k Sv. Križu.

Ljubljana-Moste pri Ljubljani, dne 28. junija 1932.

ANGELA in MARTA, hčeri

ERNST REMZGAR, STANKO VODLAK, zeta

Bogu vdano nam je umrla naša nad vse ljubljena, blaga žena in mati, gospa

Mariia Puš

K večnemu počitku jo bomo spremili v soboto dne 2. julija 1932 ob 10. uri na domače pokopališče v št. Vidu pri Stični, iz hiše žalosti št. 17.

št. Vid pri Stični, dne 29. junija 1932.

Globoko žalujoči: ANTON, soprog, SINOVA, HCERE in ostalo sorodstvo.

Pogrebni zavod
Ivan Gajšek, Vodmat.

Večja množina makulaturenega papirja

naprodaj po zelo ugodni ceni

Naslov pove uprava Slovenskega Naroda